

ਪਾਠ-7

ਮਾਈਕ੍ਰੋਸਾਫਟ ਪਬਲੀਸ਼ਰ

ਇਸ ਪਾਠ ਦੇ ਉਦੇਸ਼:

- 7.1 ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਕੀ ਹੈ?
- 7.2 ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਨੂੰ ਸਟਾਰਟ ਕਰਨਾ
- 7.3 ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਡੋ ਦੇ ਬਾਗ
- 7.4 ਪਬਲੀਕੋਸ਼ਨ ਬਣਾਉਣਾ
- 7.5 ਇਸਤਿਹਾਰ
- 7.6 ਅਵਾਰਡ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ
- 7.7 ਗ੍ਰੀਟਿੰਗ ਕਾਰਡ / ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ / ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਾਰਡ
- 7.8 ਇਨਵੈਲਪਸ
- 7.9 ਲੈਟਰਹੈਡ
- 7.10 ਰਿਜ਼ਿਸ਼ਿਭ
- 7.11 ਸੈਕੇਤ/ਚਿੰਨ੍ਹ
- 7.12 ਪਬਲੀਕੋਸ਼ਨ ਸੇਵ ਕਰਨਾ
- 7.13 ਪਬਲੀਕੋਸ਼ਨ ਪਿੰਟ ਕਰਨਾ

7.1 ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਕੀ ਹੈ (What is Publisher) ?

ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਹੈ ਜੋ ਆਕਰਸ਼ਕ ਇਸਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ (Advertising) ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ (Promotional) ਸਮੱਗਰੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਂਫਲੈਟਸ (Pamphlets), ਲੈਟਰ-ਹੈਡਸ, ਬੈਨਰ, ਪੋਸਟਰ, ਕੈਲੰਡਰ, ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ (Invitations) ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ਲੈਟਰਸ ਆਦਿ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ (produce) ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਇਸਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਪਬਲੀਕੋਸ਼ਨ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

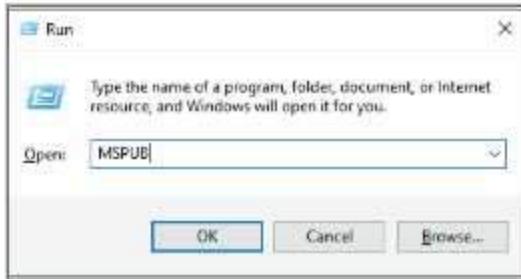
ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਸਾਨੂੰ ਵਿਜਾਰਡ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਗੈਲਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਫੁਰਤੀ ਨਾਲ ਪਬਲੀਕੋਸ਼ਨਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਟੈਪਲੇਟ ਪਬਲੀਕੋਸ਼ਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਤਿਸ਼ਿਤ ਮਾਡਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਬਲੀਕੋਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮੋਨੀਟਰ 'ਤੇ ਠੀਕ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਪਿੰਟ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗੀ। ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਰੰਗਦਾਰ ਆਉਟਪੁੱਟ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਰੰਗਾਂ ਨੂੰ ਟਰੈਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵੈੱਬਸਾਈਟਾਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਗਰਾਮ ਹੈ ਜੋ ਪੋਹੜੇਸ਼ਨਲ ਪਬਲੀਕੋਸ਼ਨਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਊਜ਼ਲੈਟਰਸ, ਵੈੱਬਸਾਈਟਸ, ਬੋਸਰ,

ਕੈਟਾਲਾਗ, ਡਾਇਰੀ, ਚਿੰਨ੍ਹ, ਪੋਸਟਕਾਰਡ, ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ, ਗ੍ਰੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਬਿਜ਼ਨੈਸ ਕਾਰਡ, ਲੈਟਰਹੈਡ, ਇਨਵੈਲਪ, ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਫਾਰਮ, ਬੈਨਰ, ਕੈਲੰਡਰ, ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। Microsoft Publishers 2010 ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਦਿੱਖ ਵਾਲੇ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਿੰਟ ਅਤੇ ਈ-ਮੇਲ ਲਈ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਮਾਰਕਿਟਿੰਗ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਸਮੱਗਰੀ ਭਿਜਾਈਨ ਅਤੇ ਪਬਲਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। Publisher 2010 ਸਾਨੂੰ ਬਿਲਟ-ਇਨ ਟੈਂਪਲੇਟਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ, ਆਪਣੇ ਖੁੱਦ ਦੇ ਕਸਟਮ ਟੈਂਪਲੇਟਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ office.com ਉੱਪਰ ਉਪਲੱਬਧ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੈਂਪਲੇਟਸ ਸਰਚ ਕਰਕੇ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਰਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। office.com ਨਿਊਜ਼ਲੈਟਰ ਅਤੇ ਫਲਾਇਰ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਟੈਂਪਲੇਟਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

7.2 ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਸਟਾਰਟ ਕਰਨਾ (How to Start Publisher) ?

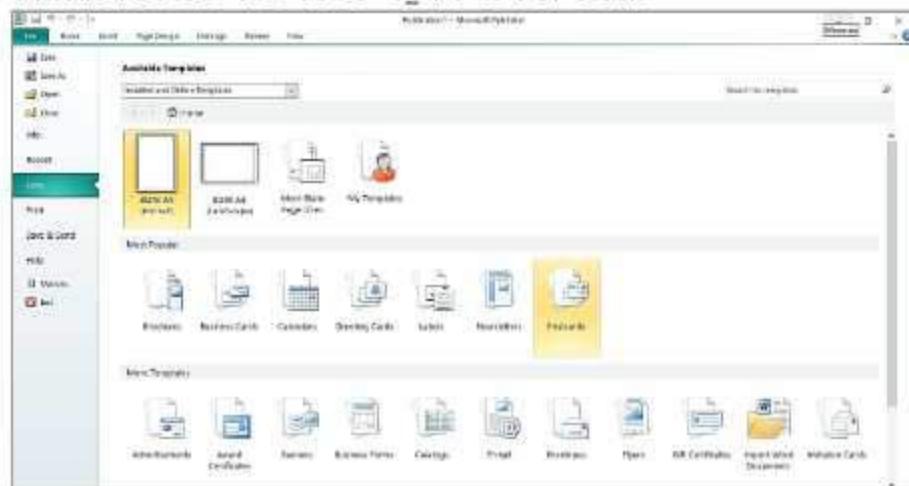
1. ਸਟਾਰਟ ਬਣ ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।
2. ਸਰਚ ਬਾਰ ਵਿੱਚ “Publisher” ਜਾਂ “Pub” ਟਾਈਪ ਕਰੋ ਅਤੇ ਐਂਟਰ ਕੀਅ ਦਬਾਓ।
ਜਾਂ
1. ਕੀ-ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਵਿੱਡੋ ਕੀਆ + R ਦਬਾਓ, ਇਸ ਨਾਲ Run ਕਮਾਂਡ ਬਾਕਸ ਓਪਨ ਹੋਵੇਗਾ।
2. ਇਸ ਵਿੱਚ MSPUB ਟਾਈਪ ਕਰੋ।

ਚਿੱਤਰ: 7.1 ਰਨ ਬਾਕਸ ਨਾਲ ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਸਟਾਰਟ ਕਰਨਾ

3. ਕੀ-ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਐਂਟਰ ਕੀਅ ਦਬਾਓ ਜਾਂ ਰਨ ਕਮਾਂਡ ਬਾਕਸ ਦੇ OK ਬਣ ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।

ਮਾਈਕ੍ਰੋਸਾਫਟ ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਡੋ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗੀ:

ਚਿੱਤਰ 7.2 ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਡੋ

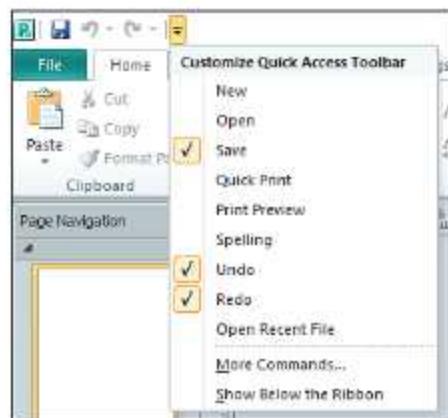
7.3 ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਡੋ ਦੇ ਭਾਗ (Components of Publisher Window)

Publishers ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸਾਨੂੰ ਇਸਦੇ ਤਿੰਨ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ:

- ਕੁਇੱਕ ਐਕਸੈਂਸ ਟੂਲਬਾਰ (The Quick Access Toolbar)
- ਰਿਬਨ (The Ribbon)
- ਫਾਈਲ ਵਿੱਡੋ (The File Window)

7.3.1 ਕੁਇੱਕ ਐਕਸੈਂਸ ਟੂਲਬਾਰ (Quick Access Toolbar)

ਕੁਇੱਕ ਐਕਸੈਂਸ ਟੂਲਬਾਰ ਇੱਕ ਕਸਟਮਾਈਜ਼ ਕਰਨ ਯੋਗ ਟੂਲਬਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਮਾਂਡਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਸੀਂ ਅਕਸਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਕੁਇੱਕ ਐਕਸੈਂਸ ਟੂਲਬਾਰ ਨੂੰ ਰਿਬਨ ਦੇ ਉੱਪਰ ਜਾਂ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਕੁਇੱਕ ਐਕਸੈਂਸ ਟੂਲਬਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਇਸ ਟੂਲਬਾਰ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਐਰੋ (Arrow) ਉੱਪਰ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ ਅਤੇ Show below the Ribbon ਆਪਸ਼ਨ ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ। ਐਰੋ ਉੱਪਰ ਕਲਿੱਕ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮੌਜੂਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਕੁਇੱਕ ਐਕਸੈਂਸ ਟੂਲਬਾਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਆਈਟਮਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਮੌਜੂਦ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਈਟਮ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਲਿੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਈਟਮ ਸਾਡੀ ਟੂਲਬਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਚਿੱਤਰ 7.3 ਕੁਇੱਕ ਐਕਸੈਂਸ ਟੂਲਬਾਰ

7.3.2 ਰਿਬਨ (Ribbon)

ਰਿਬਨ ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਦੇ ਸਿਖਰਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਇੱਕ ਲੇਟਵਾਂ ਪੈਨਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 6 ਟੈਬਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ: Home, Insert, Page Design, Mailings, Review ਅਤੇ View ਟੈਬ। ਹਰੇਕ ਟੈਬ ਨੂੰ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਚਿੱਤਰ 7.4 ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਡੋ ਦਾ ਰਿਬਨ

7.3.2.1 ਟੈਬਜ਼ (Tabs) :

ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਚ 6 ਉਪਯੋਗੀ ਟੈਬਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਆਪਸ਼ਨਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਟੈਬ ਵਿੱਚ ਲਈ ਲਈ ਟੈਬ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ। ਟੈਬਜ਼ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ:

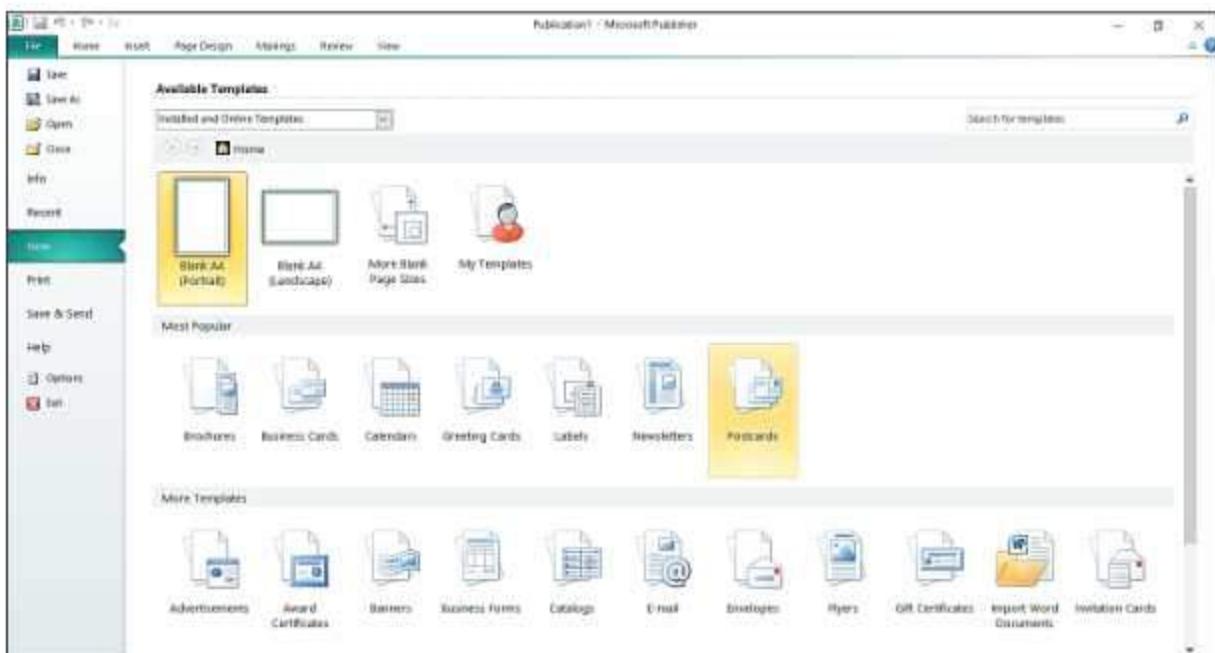
- **Home:** Clipboard, Font, Paragraph, Styles, Objects, Arrange, Editing
- **Insert:** Pages, Tables, Illustrations, Building Blocks, Text, Links, Header & Footer
- **Page Design:** Template, Page Setup, Layout, Pages, Schemes, Page Background
- **Mailing:** Start, Write & Insert Fields, Preview Results, Finish

- Review: Proofing, Language
- View: Views, Layout, Show, Zoom, Window

ਨੋਟ: ਹਰੇਕ ਗਾਰੁੱਪ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਰ ਆਪਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਗਾਰੁੱਪ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਸੱਜੇ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਡਾਇਲਾਗ ਬਾਕਸ ਲਾਂਚਰ (ਤੀਰ) 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।

7.3.3 ਫਾਈਲ ਵਿੱਡੋ (File Window):

ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ File ਮੀਨੂ ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਫਾਈਲ ਵਿੱਡੋ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਅਸੀਂ File ਮੀਨੂ ਦੀਆਂ ਆਪਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰਾਂਗੇ, ਤਾਂ ਫਾਈਲ ਵਿੱਡੋ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਬਦਲਦੀ ਰਹੇਗੀ।

ਚਿੱਤਰ 7.5 ਫਾਈਲ ਵਿੱਡੋ

File ਮੀਨੂ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਆਪਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

- Save : ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਸੋਵ ਕਰਨ ਲਈ।
- Save As : ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਫਾਈਲ ਕਿਸਮ (ਅਰਥਾਤ PDF, Word) ਆਦਿ ਵੱਜੋਂ ਸੋਵ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- Open : ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਫਾਈਲਾਂ ਨੂੰ ਬਾਉਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਓਪਨ ਕਰਨ ਲਈ।
- Close : ਫਾਈਲ ਬੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਨੂੰ ਚਲਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
- Info : Business Information ਐਡਿਟ ਕਰਨ, Run Design Checker ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ, ਅਤੇ Commercial Print Setting ਸੈਟ ਕਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਆਪਸ਼ਨਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।
- Recent : ਸਾਡੀਆਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਫਾਈਲਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।
- New : ਨਵੀਂ ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਫਾਈਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ।

- Print : ਪਿੰਟਿੰਗ ਆਪਸ਼ਨ
- Save & Send : ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਸੇਵ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਸ਼ਨ
- Help : ਮਾਈਕ੍ਰੋਸਾਫਟ ਹੈਲਪ ਓਪਨ ਕਰਨ ਲਈ
- Options : ਡਿਫਾਲਟ ਆਪਸ਼ਨਾਂ ਸੈਟ ਕਰਨ ਲਈ
- Exit : ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ (ਫਾਈਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇਵੇਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ)

ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਡੋ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਸੱਜੇ ਕੋਨੇ ਉੱਪਰ ਮੌਜੂਦ ਸਲਾਈਡਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚੂੰ ਨੂੰ ਬਦਲ ਵੀ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੇ ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਨੂੰ ਸਲਾਈਡਰ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਜੂਮ-ਇਨ ਅਤੇ ਜੂਮ-ਆਊਟ ਵੀ ਕਰ ਸਕੇ ਹਾਂ।

ਚਿੱਤਰ 7.6 ਜੂਮ ਇਨ (Zoom in) ਜੂਮ ਆਊਟ (Zoom out) ਸਲਾਈਡਰ

7.4 ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਣਾਉਣਾ (Creating a Publication)

ਇੱਕ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। MS Publisher ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਤਰੀਕੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

1. ਬਲੈਂਕ ਲੇਆਊਟ (Blank Layout) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ
2. ਟੈਪਲੇਟਸ (Templates) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ

7.4.1 ਬਲੈਂਕ (ਖਾਲੀ) ਲੇਆਊਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਣਾਉਣਾ (Creating a publication using Blank Layout) :

ਬਲੈਂਕ (ਖਾਲੀ) ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਟੈਪ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

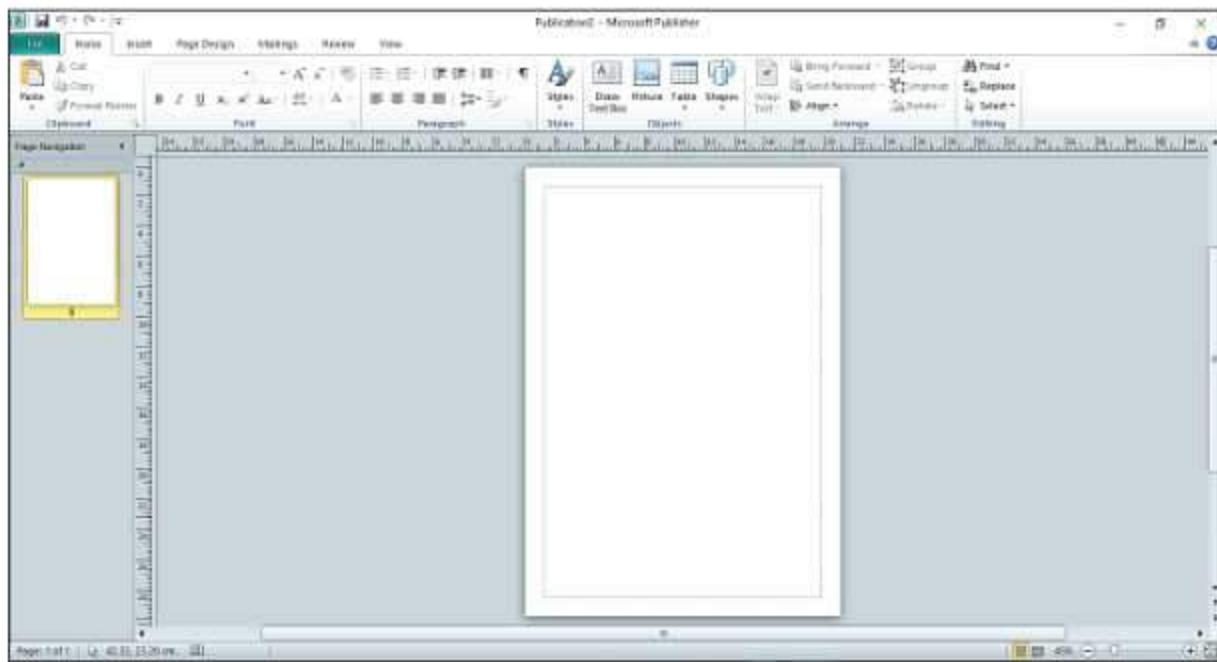
1. File ਮੀਨੂ ਵਿੱਚ New ਆਪਸ਼ਨ ਉੱਪਰ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।
2. Blank ਲੇਆਊਟ (ਪੋਰਟਰੋਟ ਜਾਂ ਲੈਂਡਸਕੇਪ) ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਉੱਪਰ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।

ਚਿੱਤਰ 7.7. ਬਲੈਂਕ ਲੇਆਊਟ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਆਪਸ਼ਨਾਂ

ਨੋਟ: ਅਸੀਂ ਨਵੀਂ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਸਕਗੀਨ ਵਿੱਚ More Blank Page Sizes 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰਕੇ ਬਲੈਂਕ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਕਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਆਕਾਰ ਨੂੰ ਕਸਟਮਾਈਜ਼ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਖੁਦ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਬਜੈਕਟਸ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ - ਟੈਕਸਟ, ਤਸਵੀਰਾਂ, ਵਰਡ-ਆਰਟ ਅਤੇ ਆਟੋ ਸ਼ੈਪਸ ਆਦਿ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਲੇਆਊਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਖਾਲੀ ਲੇਆਊਟ ਵਿੱਡੇ ਚਿੱਤਰ 7.8 ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਗਈ ਹੈ:

ਚਿੱਤਰ 7.8 ਬਲੈਂਕ (ਖਾਲੀ) ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਡੇ

ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, File ਮੀਨੂੰ ਵਿੱਚ Save ਆਪਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰਕੇ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੋਵ ਕਰੋ। Save As ਡਾਇਲਾਗ ਬਾਕਸ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ। ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਾਮ ਟਾਈਪ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਸ ਫੋਲਡਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਵ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਫਿਰ Save ਬਟਨ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ। ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ .pub ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸੋਵ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

File ਮੀਨੂੰ ਵਿੱਚ Close ਆਪਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰਕੇ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਵ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਡਾਇਲਾਗ ਬਾਕਸ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ। ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਵ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਡਾਇਲਾਗ ਬਾਕਸ ਦੇ Yes ਬਟਨ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ No ਬਟਨ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।

ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। File ਮੀਨੂੰ ਵਿੱਚ Exit ਆਪਸ਼ਨ ਜਾਂ ਟਾਈਟਲ ਬਾਰ ਦੇ ਕਰਾਸ ਬਟਨ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰਕੇ ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

7.4.2 ਟੈਪਲੇਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਣਾਉਣਾ (Creating a Publication using Templates) :

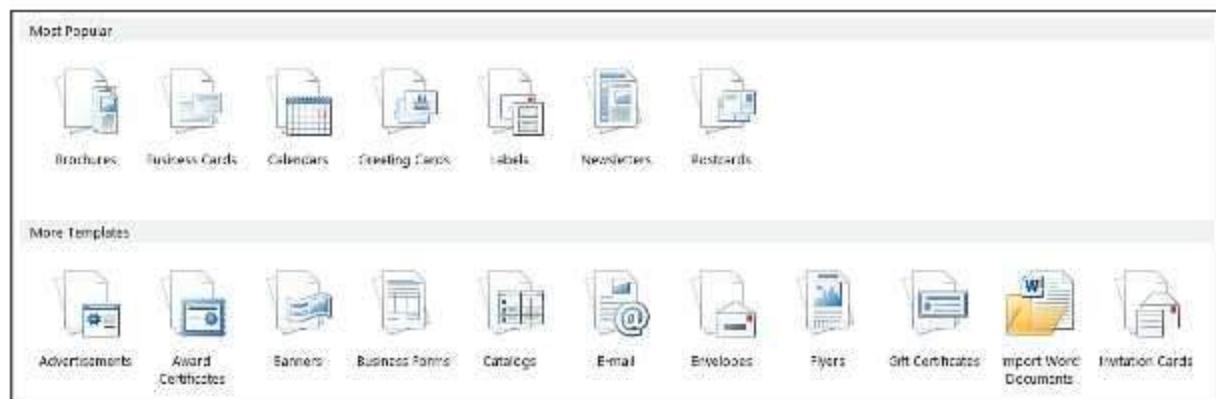
ਇੱਕ ਟੈਪਲੇਟ ਮੁੱਢਲੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਟੈਪਲੇਟ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਸਟਾਈਲਜ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਬਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੇ ਵੀ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਸਟਮਾਈਜ਼ ਕਰਕੇ ਵੀ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਟੈਪਲੇਟਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ File ਮੀਨੂ ਦੀ New ਆਪਸ਼ਨ ਤਹਿਤ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਟੈਪਲੇਟਸ ਨੂੰ ਸਿਲੈਕਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਆਪਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਟੈਪਲੇਟਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ:

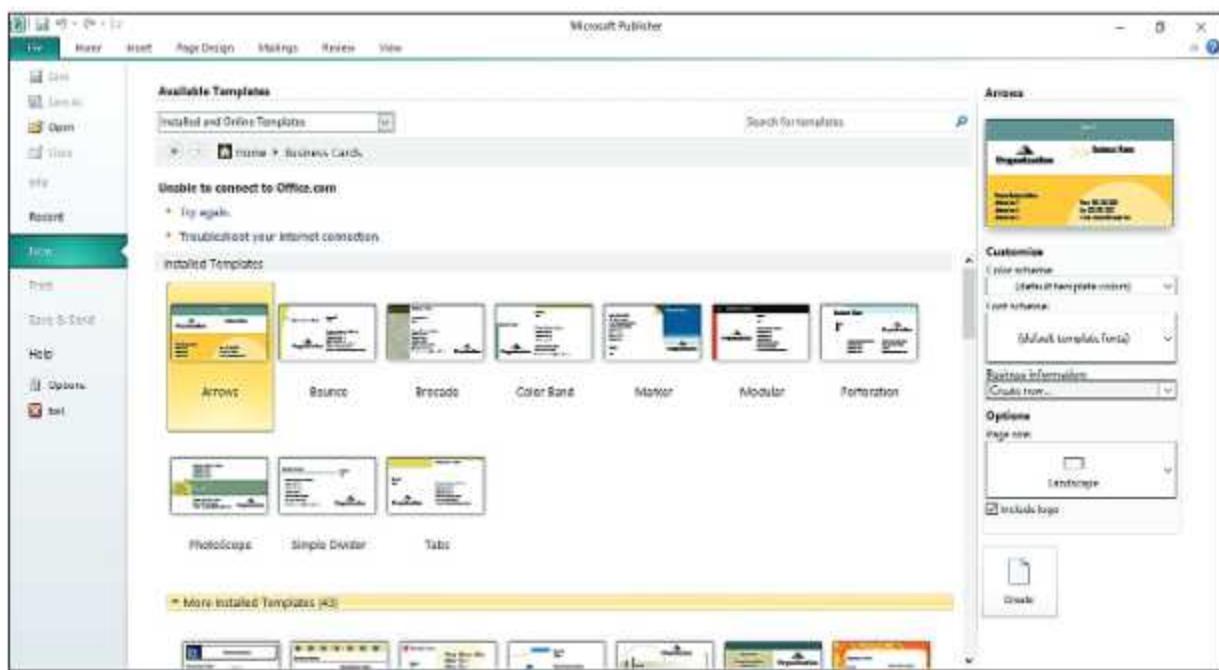
- **Installed Templates (ਇੰਸਟਾਲਡ ਟੈਪਲੇਟਸ):** ਇਹ ਬਿਲਟ-ਇਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰੀ-ਇੰਸਟਾਲਡ ਟੈਪਲੇਟਸ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
- **Online Templates (ਆਨ-ਲਾਈਨ ਟੈਪਲੇਟਸ):** ਇਹ ਟੈਪਲੇਟਸ Office.com 'ਤੇ ਆਨ-ਲਾਈਨ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। Office.com ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਟੈਪਲੇਟਸ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੈਣੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਟੈਪਲੇਟਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।
- **My Templates (ਮਾਈ ਟੈਪਲੇਟਸ) :** ਇਹ ਸਾਡੇ ਉਹ ਪਸੰਦੀਦਾ ਟੈਪਲੇਟਸ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਬਣਾ ਕੇ ਸੇਵ ਕੀਤੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਇੰਸਟਾਲਡ ਟੈਪਲੇਟਸ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੋਸ਼ਰ, ਬਿਜ਼ਨਸ ਕਾਰਡ, ਕੈਲੰਡਰ, ਗ੍ਰੀਟਿੰਗ ਕਾਰਡ, ਲੇਬਲ, ਨਿਊਜ਼ ਲੈਟਰ, ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ, ਅਵਾਰਡ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਬੈਨਰ, ਇਨਵੈਲਪ, ਫਲਾਇਰ, ਸੱਦਾ-ਪੱਤਰ, ਲੈਟਰਹੌਡ, ਮੀਨੂ, ਰਿਜ਼ਿਸ਼ਿਓਨ ਆਦਿ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। Publisher 2010 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਇੰਸਟਾਲਡ ਟੈਪਲੇਟਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੇ ਸਟੋਪ ਵਰਤੋਂ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ:

1. File ਟੈਬ ਵਿੱਚ New ਆਪਸ਼ਨ ਉੱਪਰ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।
2. Available Templates ਅਧੀਨ ਸਕਰੋਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ Most Popular ਜਾਂ More Templates ਕੈਟੋਗਰੀ ਉੱਤੇ ਜਾਓ।

3. ਜੋ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਅਸੀਂ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਟੈਪਲੇਟ ਕੈਟੋਗਰੀ ਉੱਪਰ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।
4. ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਟੈਪਲੇਟ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਸਿਲੈਕਟ ਕਰੋ।
5. Create ਬਣਨ ਉੱਪਰ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।

ਚਿੱਤਰ 7.9 ਟੈਂਪਲੇਟਸ (Templates)

ਨੋਟ: ਅਸੀਂ ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇੰਸਟਾਲਡ ਅਤੇ ਆਨ-ਲਾਈਨ ਟੈਂਪਲੇਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਟੈਂਪਲੇਟ ਨੂੰ ਸਰਚ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। Search for templates ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਸਰਚ ਵਰਡ ਟਾਈਪ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਐਂਡ ਬਣਨ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।

ਟੈਂਪਲੇਟ ਨੂੰ ਕਸਟਮਾਈਜ਼ ਕਰਨਾ: ਹਰੇਕ ਟੈਂਪਲੇਟ ਨੂੰ ਕਸਟਮਾਈਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਡੋ ਦੇ ਮੱਧ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਟੈਂਪਲੇਟ ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ। ਅਸੀਂ ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਡੋ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਟੈਂਪਲੇਟ ਦੇ ਰੰਗ, ਫੌਂਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਟੈਂਪਲੇਟ ਨੂੰ ਕਸਟਮਾਈਜ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ Create ਬਣਨ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ। ਸਾਡਾ ਸਿਲੈਕਟ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਟੈਂਪਲੇਟ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਟੈਕਸਟ ਬਾਕਸ, ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ੋਪਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਐਂਡਿੱਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਆਉ ਹੁਣ ਕੁੱਝ ਆਮ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਿਲ ਕਰੀਏ:

7.5 ਵਿਗਿਆਪਨ/ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ (Advertisements) :

ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ (Advertising) ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ (Products), ਸੇਵਾਵਾਂ (Services) ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ (Ideas) ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ (Advertisement) ਜਾਂ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ “ad” ਉਹ ਚੀਜ਼ ਹੈ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ (ਉਤਪਾਦਾਂ (Products), ਸੇਵਾਵਾਂ (Services) ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ (Ideas)) ਵੱਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਦੀ ਹੈ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਏਜੰਸੀ (Advertising Agency) ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ, ਰੇਡੀਓ, ਅਖਬਾਰਾਂ, ਮੈਗਜ਼ੀਨਾਂ ਆਦਿ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਆਡੀਓ ਜਾਂ ਵਿਜ਼ਾਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਸੰਚਾਰ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਤਪਾਦਾਂ (Products), ਸੇਵਾਵਾਂ (Services) ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ (Ideas) ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਜਿਤ (Openly Sponsored), ਗੈਰ-ਵਿਅਕਤਗੀਤ (Non-Personal) ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਜਕ (Sponsors) ਅਕਸਰ ਉਹ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜਨਤਕ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੁਗਾਣੇ ਮੀਡੀਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਖਬਾਰਾਂ, ਰਸਾਲੇ (Magazines), ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ, ਰੇਡੀਓ, ਬਾਹਰੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਸਿੱਧੀ ਮੈਲ (Mail) ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ; ਜਾਂ ਨਵਾਂ ਮੀਡੀਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਚ ਰਿਜ਼ਲਟਸ, ਬਲੋਗ (Blogs), ਵੈੱਬਸਾਈਟਾਂ ਜਾਂ ਟੈਕਸਟ ਮੈਸੇਜ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸੰਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਸਲ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਜਾਂ “ad” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੈਰ-ਵਪਾਰਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀਆਂ, ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਪਰ ਰੁਚੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਮੂਹ, ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਤਸਵੀਰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ।

**Hurry
good news**

- Painting
- Dance
- Swimming
- Skating

Summer camp

Summer camp is being organized in these summer holidays for all age groups.

2 hrs daily morning or evening as per your choice

Fun 4 all

Near mini market

Tel: 555 555 5555

fundooz

ਚਿੱਤਰ 7.10 ਵਿਗਿਆਪਨ (Advertisement)

ਐਮ.ਐਸ. ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੋਸਰ, ਨਿਊਜ਼-ਲੈਟਰਸ, ਬਿਜਨੈਸ ਕਾਰਡ, ਅਤੇ ਮੀਨੂੰਜ਼ ਆਦਿ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਟੈਪਲੇਟਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਟੂਲਜ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਟ ਮੀਡੀਆ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

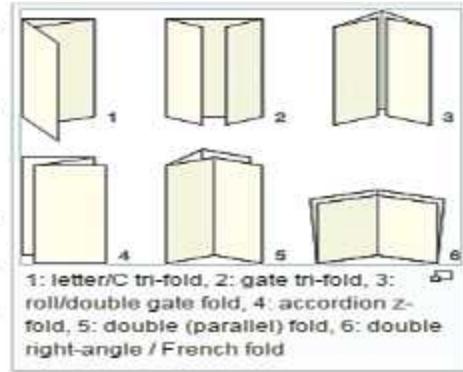
- ਬੋਸਰਜ਼ (Brochures)
- ਨਿਊਜ਼ਲੈਟਰਜ਼ (Newsletters)
- ਬੈਨਰਜ਼ (Banners)
- ਬਿਜਨੈਸ ਕਾਰਡ (Business Card)

7.5.1 ਬਰੋਸ਼ਰਜ਼ (Brochures) :

ਬਰੋਸ਼ਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਇੱਕ ਕਾਗਜੀ ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਕਸਰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੈਂਡਲੇਟ ਜਾਂ ਪਰਚੇ ਵਿੱਚ ਫੇਲਡ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਰੋਸ਼ਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ, ਸੰਸਥਾ, ਉਤਪਾਦਾਂ (Products) ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਰੋਸ਼ਰ ਅਧਬਾਰਾਂ ਅੰਦਰ ਪਾ ਕੇ ਵੰਡੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਵਿਆਸਤ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਬਰੋਸ਼ਰ ਰੈਕਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰੇਅ ਲਿਟਰੇਚਰ (Grey Literature) ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹੂ ਦੇ ਬਰੋਸ਼ਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕ ਫਾਰਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਈ-ਬਰੋਸ਼ਰ (e-brochures) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਗਜੀ ਬਰੋਸ਼ਰਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਈ-ਬਰੋਸ਼ਰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਉੱਪਰ ਖਰਚਾ ਘੱਟ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਿੰਗਲ-ਸ਼ੀਟ ਬਰੋਸ਼ਰ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ:

- ਬਾਈ-ਫੇਲਡ (bi-fold):** ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸ਼ੀਟ ਉੱਪਰ ਦੇਹਾਂ ਪਾਸਿਆਂ 'ਤੇ ਪਿੰਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਪ (ਦੋ ਪਰਤਾਂ) ਵਿੱਚ ਫੇਲਡ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਈ-ਫੇਲਡ ਬਰੋਸ਼ਰ ਦੇ ਚਾਰ ਪੈਨਲ (ਹਰੇਕ ਪਾਸੇ ਦੋ ਪੈਨਲ) ਹੁੰਦੇ ਹਨ।
- ਟ੍ਰਾਈ-ਫੇਲਡ (tri-fold):** ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇੱਕ ਸ਼ੀਟ ਉੱਪਰ ਦੇਹਾਂ ਪਾਸਿਆਂ 'ਤੇ ਪਿੰਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਪਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫੇਲਡ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਾਈ-ਫੇਲਡ ਬਰੋਸ਼ਰ ਦੇ ਛੇ ਪੈਨਲ (ਹਰੇਕ ਪਾਸੇ ਤਿੰਨ ਪੈਨਲ) ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਬਰੋਸ਼ਰਜ਼ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਫੇਲਡਿੰਗ ਕਿਸਮਾਂ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹਨ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ): ਅਕਾਰਡਿਅਨ (Accordion) ਜਾਂ -'Z-ਫੇਲਡ' ਵਿਧੀ, 'C-ਫੇਲਡ' ਵਿਧੀ ਆਦਿ। ਵੱਡੀਆਂ ਸ਼ੀਟਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵੱਡੇ ਨਕਸੇ ਜਾਂ ਮਹਿੰਗੇ ਵੱਡੇ ਫੋਟੋ-ਸਪੈਡਸ, ਨੂੰ ਚਾਰ, ਪੰਜ, ਜਾਂ ਛੇ ਪੈਨਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਫੇਲਡ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬੁੱਕਲੈਟ ਬਰੋਸ਼ਰ ਕਈ ਸ਼ੀਟਾਂ ਦੇ ਬਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਕਸਰ ਕਗੀਜ਼ ਵਾਲੇ ਕਿਨਾਰੇ (Creased Edge) ਉੱਪਰ ਪਿੰਨ ਨਾਲ ਸਟਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਪੇਪਰ ਬੁੱਕ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਈਂਡ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਠ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਪੈਨਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

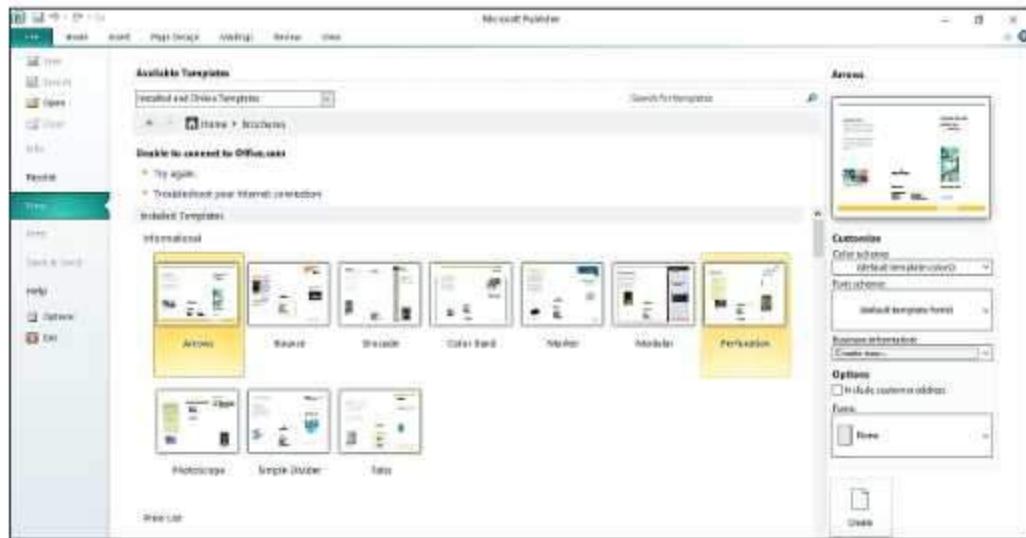

ਚਿੱਤਰ 7.11 ਬਰੋਸ਼ਰ (ਟ੍ਰਾਈ ਫੇਲਡ)

7.5.1.1 ਐਮ.ਐਸ. ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਬਰੋਸ਼ਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ (Creating Brochures using MS-Publisher) :

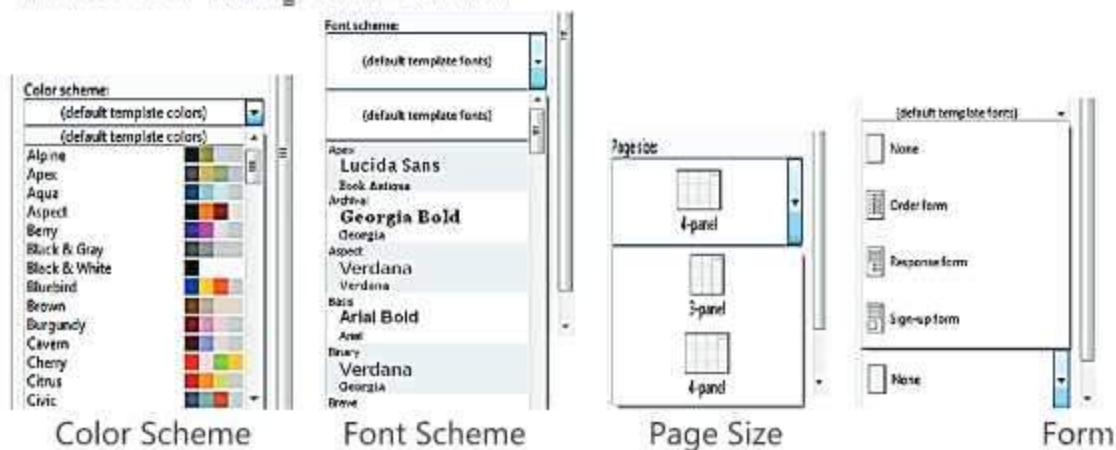
ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਬਰੋਸ਼ਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਟੋਪ:

1. File ਟੈਬ ਉੱਪਰ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।
2. New ਆਪਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।
3. ਹੁਣ More Popular ਟੈਪਲੇਟਸ ਅਧੀਨ Brochures ਟੈਪਲੇਟ ਕੈਟੋਗਰੀ ਉੱਪਰ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ। ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇੰਸਟਾਲਡ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬਰੋਸ਼ਰ ਟੈਪਲੇਟਸ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੱਕ ਟੈਪਲੇਟ ਨੂੰ ਸਿਲੈਕਟ ਕਰੋ।

ਚਿੱਤਰ 7.12 ਬਰੋਸ਼ਰ ਟੈਪਲੇਟਸ

4. ਸਿਲੈਕਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟੈਪਲੇਟ ਨੂੰ ਕਸਟਮਾਈਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਡੋ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਆਪਸ਼ਨਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਲਰ ਸਕੀਮ, ਫੋਨ ਸਕੀਮ, ਪੇਜ਼ ਸਾਈਜ਼ ਅਤੇ ਫਾਰਮ ਆਪਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਬਰੋਸ਼ਰ ਨੂੰ ਕਸਟਮਾਈਜ਼ ਕਰੋ।

ਚਿੱਤਰ 7.13 ਬਰੋਸ਼ਰ ਟੈਪਲੇਟਸ ਨੂੰ ਕਸਟਮਾਈਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਸ਼ਨਾਂ

5. ਬਰੋਸ਼ਰ ਨੂੰ ਕਸਟਮਾਈਜ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, Create ਬਟਨ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।

ਹਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਬਰੋਸ਼ਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ:

ਚਿੱਤਰ 7.14 : ਬਰੋਸ਼ਰ ਟੈਪਲੇਟ

ਹੁਣ, ਅਸੀਂ ਬਰੋਸ਼ਰ ਦੀਆਂ ਡਿਟੇਲਜ਼ ਨੂੰ ਐਡਿਟ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੇਵ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

7.5.2 ਨਿਊਜ਼ ਲੈਟਰਜ਼ (Newsletters) :

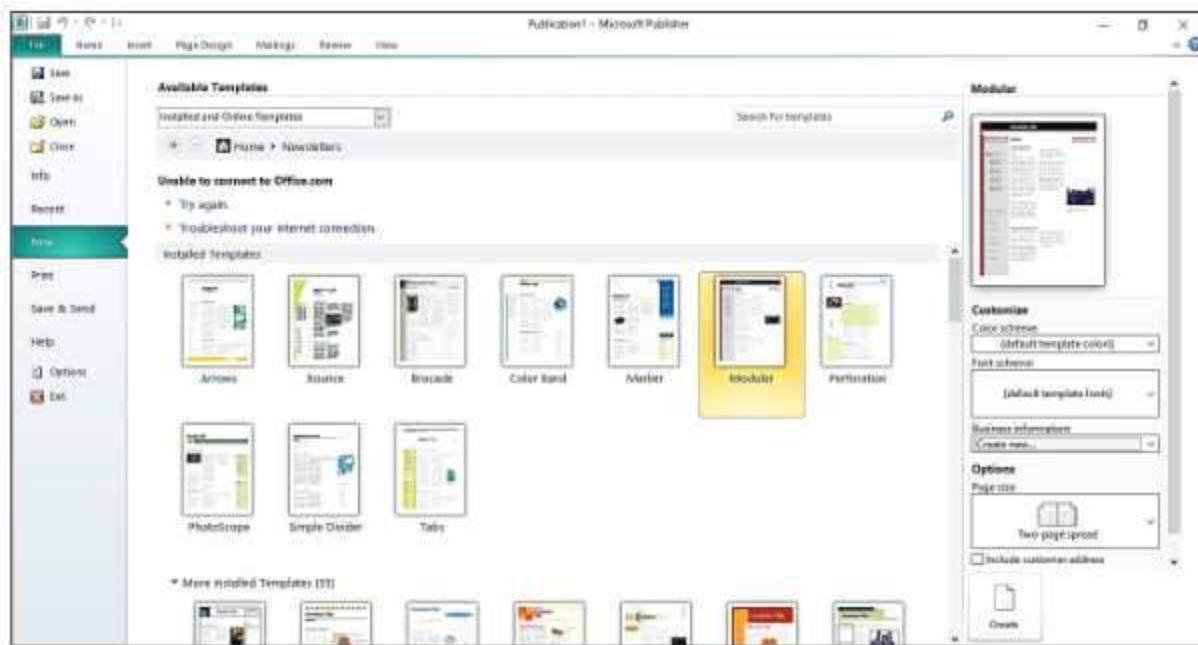
ਨਿਊਜ਼ ਲੈਟਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਿੰਟਡ ਰਿਪੋਰਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਖਬਰ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਮੇਲ (ਡਾਕ) ਦੁਆਰਾ ਕਾਰੋਬਾਰ/ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਗਾਰਕਾਂ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਊਜ਼ ਲੈਟਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ-ਕਰਤਾਵਾਂ (Recipients) ਦੀ ਰੁਚੀ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਊਜ਼ ਲੈਟਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰੇਅ ਲਿਟਰੇਚਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਈ-ਨਿਊਜ਼ ਲੈਟਰਜ਼ ਨੂੰ ਈ-ਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਇਲੈਕਟੋਨਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂਕਾਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਈ-ਮੇਲ 'ਤੇ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਪੈਸਿਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

7.5.2.1 ਐਮ.ਐੱਸ. ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਨਿਊਜ਼ ਲੈਟਰ ਬਣਾਉਣਾ (Creating Newsletters using MS Publisher) :

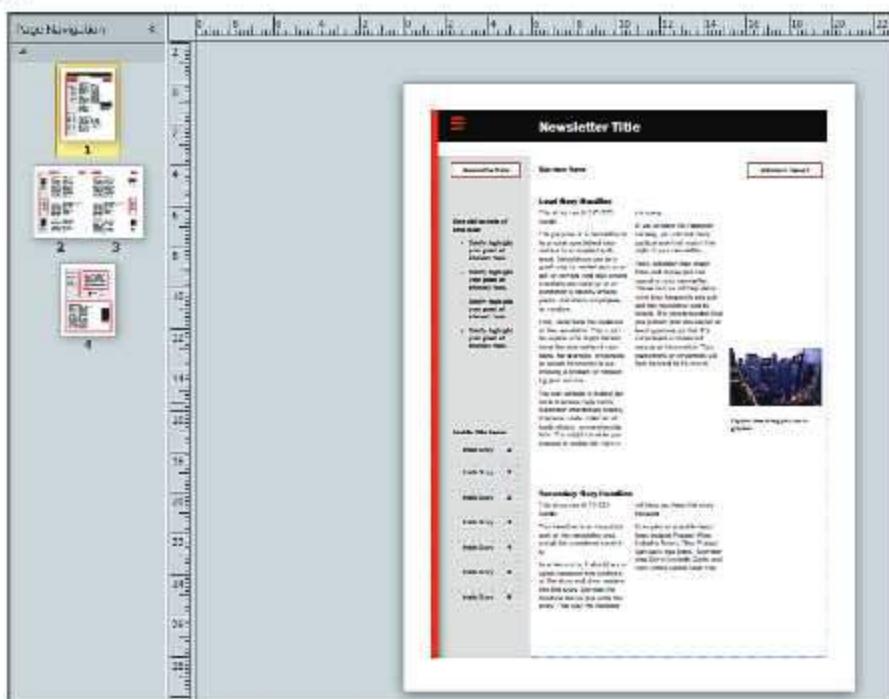
ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਨਿਊਜ਼ ਲੈਟਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਟੋਪ:

1. ਪਹਿਲਾ File ਟੈਬ ਉੱਪਰ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ, ਫਿਰ New ਆਪਸ਼ਨ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਫਿਰ News letters ਟੈਪਲੇਟ ਕੈਟੋਗਰੀ ਉੱਪਰ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।

चित्र 7.15 निउज़लैटर टैपलेटस

2. उपलब्ध टैपलेटस विंच इंद्रा अनुसार निउज़लैटर डिज़ाइन सिलैक्ट करे अते Create बटन उते क्लिक करे।

चित्र 7.16 निउज़लैटर (Newsletter)

हुण असीं आपणे निउज़लैटर डिटेलज नुं ऐडिट करके पब्लीकेसन नुं सेव कर सकदे हाँ।

7.5.3 ਬੈਨਰਜ਼ (Banners) :

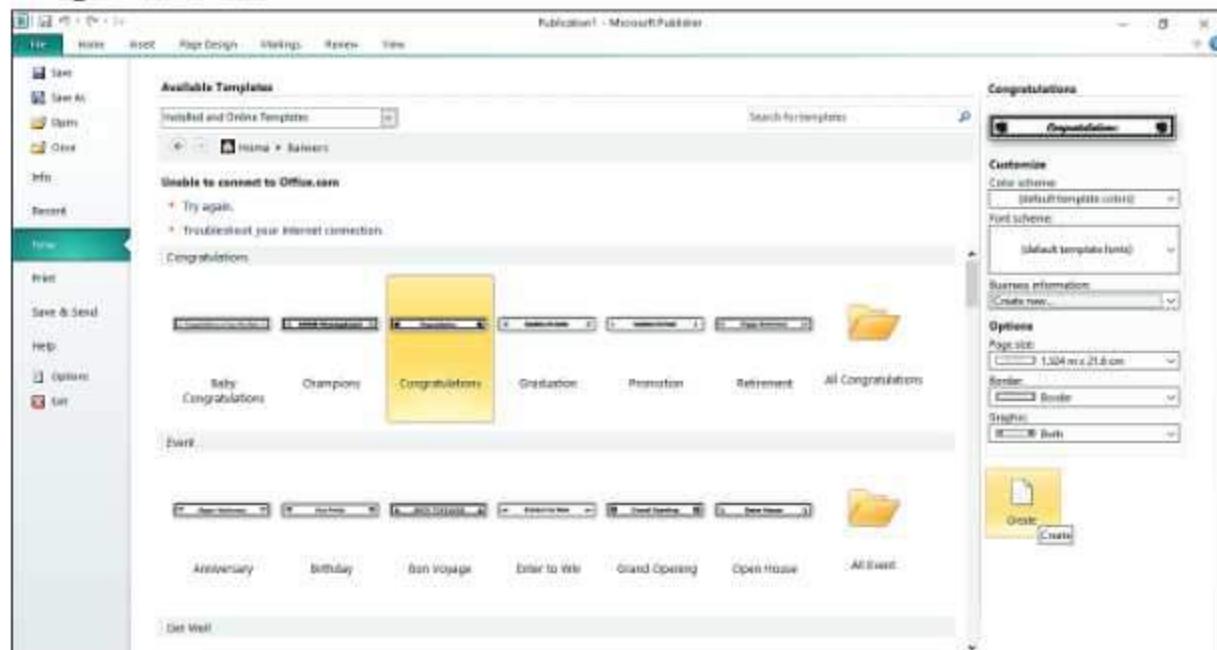
ਬੈਨਰ ਕੱਪੜੇ ਦੀ ਇੱਕ ਲੰਮੀ ਪੱਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਗਸ਼ਨ, ਮੁਜਾਹਰੇ ਆਦਿ ਦੇ ਸਲੋਗਾਨ (ਨਾਅਰੇ) ਜਾਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਛਪੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੈਨਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਇੱਕ ਝੱਡਾ ਜਾਂ ਕੱਪੜੇ ਦਾ ਹੋਰ ਟੁਕੜਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਲੋਗੋ, ਸਲੋਗਾਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮਾਰਕਿਟਿੰਗ ਸੰਦੇਸ਼ ਲਿਖਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਨ-ਲਾਈਨ ਬੈਨਰ ਇੱਕ ਗ੍ਰਾਫਿਕ ਚਿੱਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਸਾਈਟ ਦੇ ਨਾਮ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਆਨ-ਲਾਈਨ ਬੈਨਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਆਇਤਾਕਾਰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੈੱਬ ਸਾਈਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕੰਟੋਂਟਸ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬੈਨਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਨਾਲ ਲਿੰਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

7.5.3.1 ਐਮ.ਐਸ. ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਬੈਨਰ ਬਣਾਉਣਾ (Creating Banners using MS-Publisher):

ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਬੈਨਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸਟੇਪ:

- ਪਹਿਲਾਂ File ਟੈਬ ਉੱਪਰ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ, ਫਿਰ New ਆਪਸ਼ਨ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਫਿਰ Banners ਟੈਪਲੇਟ ਕੰਟੋਗਰੀ ਉੱਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।

ਚਿੱਤਰ 7.17 ਬੈਨਰ ਟੈਪਲੇਟਸ

- ਬੈਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸ੍ਰੇਣੀਆਂ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਗੀਆਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ: Congratulations, Event, Get well ਆਦਿ। ਆਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਉਪਲਬਧ ਟੈਪਲੇਟਸ ਵਿੱਚ ਬੈਨਰ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ।
- Create ਬਟਨ ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।

ਹੇਠਾਂ ਦਿਖਾਏ ਚਿੱਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਬੈਨਰ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ:

ਚਿੱਤਰ 7.18 ਵਧਾਈ ਲਈ ਬੈਨਰ

ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇਸ ਬੈਨਰ ਵਿੱਚ ਐਡੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੇਵ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

7.5.4 ਬਿਜ਼ਨਸ ਕਾਰਡ (Business Cards) :

ਇਹ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਕਾਰਡ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ, ਕੰਮ, ਬਿਜ਼ਨਸ ਐਡਰੈਸ ਆਦਿ ਪਿੰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਡ ਰਸਮੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (Formal Introductions) ਦੌਰਾਨ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਡ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਨਾਮ, ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ (ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਗੋ ਦੇ ਨਾਲ) ਅਤੇ ਸੰਪਰਕ (Contact) ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ- ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਡਰੈਸ, ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ, ਫੈਕਸ ਨੰਬਰ, ਈਮੇਲ ਪਤੇ ਅਤੇ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਬਿਜ਼ਨਸ ਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਐਡਰੈਸ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੇਸ਼ੁਬੱਕ ਅਤੇ ਟਾਈਪੀਟ ਆਦਿ ਦੇ ਐਡਰੈਸ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿਆਦਾਤਰ ਬਿਜ਼ਨਸ ਕਾਰਡ ਚਿੱਟੇ ਅਤੇ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਟੈਕਸਟ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਪੋਹੈਸ਼ਨਲ ਬਿਜ਼ਨਸ ਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਚੂਆਲ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲੱਗੇ ਹਨ।

7.5.4.1 ਪਥਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਬਿਜ਼ਨਸ ਕਾਰਡ ਬਣਾਉਣਾ (Creating Business Card in Publisher) :

1. File ਟੈਬ ਉੱਪਰ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ ਅਤੇ ਫਿਰ New ਆਪਸ਼ਨ ਉੱਪਰ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।
2. ਹੁਣ Business Cards ਟੈਪਲੇਟ ਕੈਟੋਗਰੀ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ। ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਇੱਕ ਟੈਪਲੇਟ ਸਿਲੈਕਟ ਕਰੋ। ਅਸੀਂ ਪਥਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਛੇ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਉਪਲਬਧ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਪਸ਼ਨਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ: ਕਲਰ ਸਕੀਮ, ਫੌਂਟ ਸਕੀਮ, ਬਿਜ਼ਨਸ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ, ਪੇਜ਼ ਸਾਈਜ਼ ਅਤੇ ਲੋਗੋ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਿਲੈਕਟ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਬਿਜ਼ਨਸ ਕਾਰਡ ਨੂੰ ਕਸਟਮਾਈਜ਼ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
3. ਆਪਣੀ ਜੁਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਸ਼ਨਾ ਸੈਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ Create ਬਟਨ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।

ਚਿੱਤਰ 7.19 ਬਿਜ਼ਨਸ ਕਾਰਡ ਟੈਪਲੇਟਸ

4. ਹੇਠਾਂ ਦਿਖਾਏ ਚਿੱਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਜ਼ਨਸ ਕਾਰਡ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਬਿਜ਼ਨਸ ਕਾਰਡ ਟੈਪਲੇਟ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਨਾਮ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਾਮ, ਪਤਾ, ਸੰਪਰਕ ਆਦਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਚਿੱਤਰ 7.20 ਬਿਜ਼ਨਸ ਕਾਰਡ

7.6 ਅਵਾਰਡ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਸ (Award Certificates) :

ਅਵਾਰਡ ਜਾਂ ਇਨਾਮ ਉਹ ਵਸਤੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧੀ ਜਾਂ ਉੱਤਮਤਾ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਟਰਾਫ਼ੀ, ਟਾਈਟਲ, ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਮੈਡਲ, ਬੈਜ਼ (Badge), ਪਿੰਨ (Pin) ਜਾਂ ਰਿਬਨ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਰਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ (Certification) ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ, ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਦੀਆਂ ਕੁੱਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ (Confirmation) ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਅਕਸਰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰੀ ਸਮੀਖਿਆ (Review), ਸਿੱਖਿਆ, ਮੁਲਾਂਕਣ (Assessment) ਜਾਂ ਆਡਿਟ (Audit) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

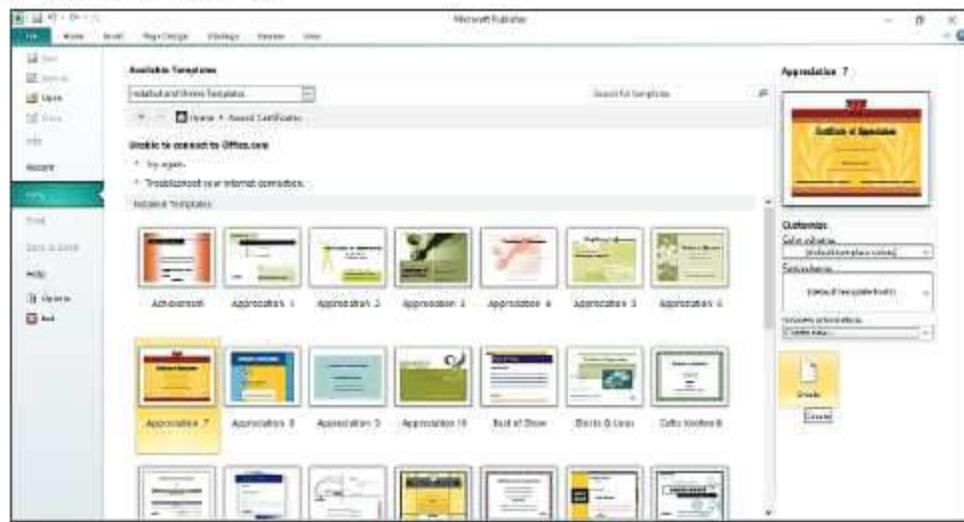
ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੈਰਿਟ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਵੱਜੋਂ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਉਸ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਾਧਨ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਵਾਰਡ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਦੂਜਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਅਵਾਰਡ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਸ ਵਿੱਚ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸਰਵਿਸ ਅਵਾਰਡ, ਮਹਾਨ ਕੰਮ, ਚੰਗਾ ਵਿਵਹਾਰ ਜਾਂ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਆਦਿ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਐਮ.ਐੱਸ. ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਅਵਾਰਡ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਟੈਪਲੇਟਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹੇਠਾਂ ਦਿਖਾਏ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਐਮ.ਐੱਸ. ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:

ਚਿੱਤਰ 7.21 ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪੱਤਰ (Certificate of Appreciation)

ਐਮ.ਐਸ. ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ ਟੈਪਲੇਟਸ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:

ਚਿੱਤਰ 7.22 ਅਵਾਰਡ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਟੈਪਲੇਟਸ

ਪਸੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਸਿਲੈਕਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਲਰ ਸਕੀਮ ਆਦਿ ਨੂੰ ਐਡਿਟ ਕਰਕੇ Create ਬਣਨ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿਚਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਐਡਿਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੇਵ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

7.7 ਗ੍ਰੀਟਿੰਗ ਕਾਰਡ/ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ/ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਪੱਤਰ (Greeting Card/Invitation Card/Compliment Cards):

ਗ੍ਰੀਟਿੰਗ ਕਾਰਡ/ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ/ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਪੱਤਰ ਉੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੇ ਪਿੰਟਡ ਕਾਰਡ ਜਾਂ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਕਾਰਡ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਨਮਦਿਨ, ਵਰ੍਷ਾਂਡ (Anniversary), ਕ੍ਰਿਸਮਿਸ, ਦੀਵਾਲੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਵਰਗੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਕਾਰਡ ਧੰਨਵਾਦ ਜਾਂ ਹੋਰ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਭੇਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਰਡ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਲਿਫਾਫੇ ਵਿੱਚ ਪੈਕ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ ਸਟਾਈਲਜ਼ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ (Mass-Produced) ਕਾਰਡਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੱਥ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਗਏ (Handmade) ਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੈਕੜੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵੇਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਗ੍ਰੀਟਿੰਗ ਕਾਰਡ

ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ
ਚਿੱਤਰ 7.23 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਡ

ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਪੱਤਰ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਐਮ.ਐਸ. ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

7.8 ਇਨਵੈਲਪਸ (Envelopes) :

ਇਨਵੈਲਪ (ਲਿਫਾਫਾ) ਇੱਕ ਆਮ ਪੈਕਿੰਗ ਆਈਟਮ ਹੈ। ਇਹ ਫਲੈਟ ਪੋਪਰ ਦਾ ਇੱਕ ਲਿਫਾਫਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਿਫਾਫੇ ਨੂੰ ਸੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਵਾਧਿਆ ਹੋਇਆ ਹਿੱਸਾ (ਫਲੈਪ) ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਪੱਤਰ, ਕਾਰਡ ਜਾਂ ਡਾਕਿਊਮੈਟ ਆਦਿ ਨੂੰ ਪੈਕ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਵਾਇਤੀ ਲਿਫਾਫੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ੀਟਾਂ ਤੋਂ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਲਿਫਾਫਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰੀਪੋਡ ਪੋਸਟੇਜ ਡਾਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਡਾਕ ਭੇਜਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਐਡਰੈਸ ਵਾਲਾ ਲਿਫਾਫਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਵਰਗਾ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਚਿੱਤਰ 7.24 ਇਨਵੈਲਪ (Envelop)

ਅਸੀਂ ਐਮ.ਐਸ. ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟੈਪਲੇਟਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਨਵੈਲਪ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨਵੈਲਪ ਦਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਸਿਲੈਕਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਲਰ ਸਕੀਮ ਆਦਿ ਨੂੰ ਐਡਿਟ ਕਰਕੇ Create ਬਣਨ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਇਨਵੈਲਪ ਉਪਰ ਐਡਰੈਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਐਡਿਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੇਵ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

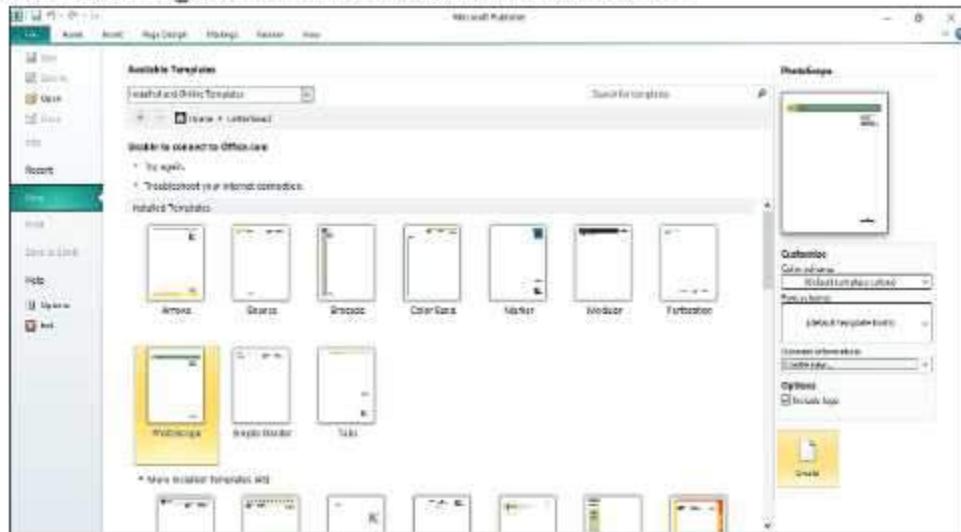
7.9 ਲੈਟਰਹੈਡ (Letterhead):

ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪਿੰਟ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹੈਡਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੈਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਪਤਾ, ਇੱਕ ਲੋਗੋ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਬੈਕਗ੍ਰਾਊਂਡ ਪੈਟਰਨ ਵੀ ਸੈਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। “ਲੈਟਰਹੈਡ” ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਕਸਰ ਅਜਿਹੇ ਹੈਡਿੰਗ ਨਾਲ ਪਿੰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ੀਟ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਵਰਡ-ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਟਰਹੈਡ ਟੈਪਲੇਟ ਬਣਾਉਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਘੱਟ ਖਰਚੀਲਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਲੈਟਰਹੈਡ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਜਾਂ ਸਧਾਰਨ ਕਾਗਜ਼ 'ਤੇ ਡਾਫਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

7.9.1 ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਲੈਟਰਹੈਡ ਬਣਾਉਣਾ (Creating Letterhead in Publisher) :

ਐਮ ਐਸ ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸੇਸਥਾ ਲਈ ਇੱਕ ਲੈਟਰਹੈਡ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਸਟੈਪਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ।

1. File ਟੈਬ ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ, ਫਿਰ New ਆਪਸ਼ਨ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਫਿਰ Letterhead ਟੈਪਲੇਟ ਕੈਟੇਗਰੀ ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ। ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਟੈਪਲੇਟ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਸਿਲੈਕਟ ਕਰੋ।

ਚਿੱਤਰ 7.25 ਲੈਟਰਹੈਡ ਟੈਪਲੇਟ

2. ਅਸੀਂ ਸਿਲੈਕਟ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਲੈਟਰਹੈਡ ਟੈਪਲੇਟ ਨੂੰ ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਡੋ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਉਪਲਬਧ ਆਪਸ਼ਨਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ: ਕਲਰ ਸਕੀਮ, ਫੌਂਟ ਸਕੀਮ, ਬਿਜ਼ਨੈਸ ਇਨਫਾਰਮੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਲੋਗੋ, ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਸਟਮਾਈਜ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਰੰਗ, ਫੌਂਟ, ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੈਟਿੰਗਜ਼ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, Create ਆਪਸ਼ਨ ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ। ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਡੇ ਵਿੱਚ ਲੈਟਰਹੈਡ ਟੈਪਲੇਟ ਖੁੱਲ ਜਾਵੇਗਾ।
3. ਹੁਣ ਆਪਣੀ ਜੁਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਲੈਟਰਹੈਡ ਵਿਚਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਐਡਿਟ ਕਰੋ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਬਦਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਚਿੱਤਰ 7.26 ਲੈਟਰਹੈਡ

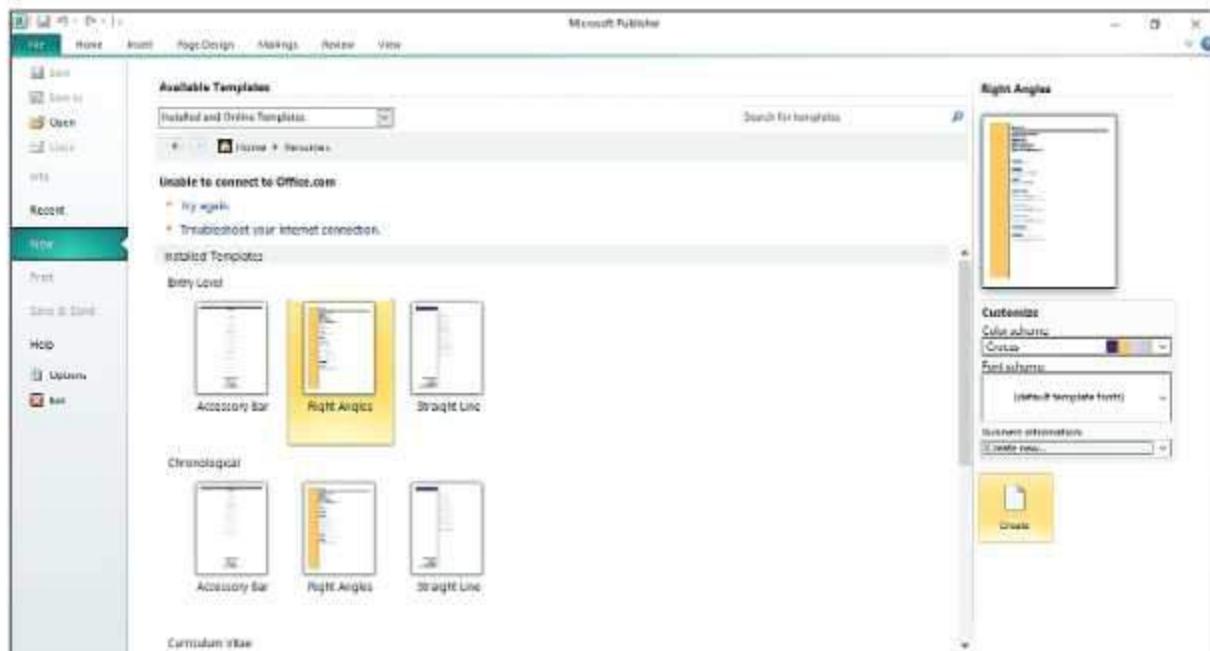
7.10 ਰਿਜ਼ਿਊਮ (Resumes) :

ਇੱਕ ਰਿਜ਼ਿਊਮ ਸਾਡੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਕੰਮ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ (Work History), ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹੁਨਰਾਂ (Skills) ਦਾ ਸਾਰਾਂਸ਼ (Summary) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰਿਜ਼ਿਊਮ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਆਪਸ਼ਨਲ ਭਾਗ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ: ਰਿਜ਼ਿਊਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਰੀਅਰ ਸੰਬੰਧੀ ਸੰਖੇਪ ਵਰਨਣ ਆਦਿ। ਰਿਜ਼ਿਊਮ ਨੌਕਰੀ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ (Applicants) ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਮ ਡਾਕਭੈਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਰਿਜ਼ਿਊਮ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਸੰਖੇਪ (Concise) ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਰਿਜ਼ਿਊਮ ਇੱਕ ਪੇਜ਼ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਦੋ ਪੇਜ਼ਾਂ ਤੱਕ ਲੰਬਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ (Concise) ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਕਸਰ ਰਿਜ਼ਿਊਮ ਵਿੱਚ ਬੁਲੇਟਨ ਲਿਸਟਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

7.10.1 ਐੱਮ.ਐੱਸ. ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਿਊਮ ਬਣਾਉਣਾ (Creating Resumes in MS Publisher) :

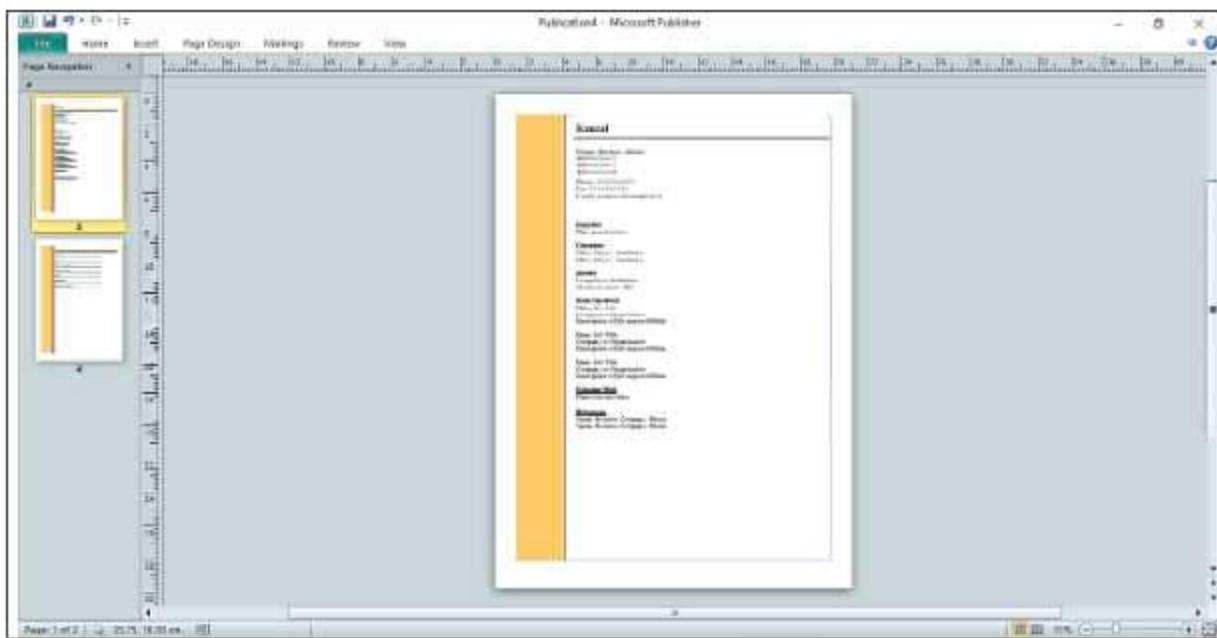
ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਿਊਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਟੈਪਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ:

1. File ਟੈਬ ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ, ਵਿੱਚ New ਆਪਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਿੱਚ Resumes ਟੈਂਪਲੇਟ ਕੈਟੋਗਰੀ 'ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ। ਹੁਣ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਇੱਕ ਟੈਂਪਲੇਟ ਸਿਲੈਕਟ ਕਰੋ। ਅਸੀਂ ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਡੇ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਉਪਲਬਧ ਆਪਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਿਲੈਕਟ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਰਿਜ਼ਿਊਮ ਨੂੰ ਕਸਟਮਾਈਜ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਚੁਣੋ ਹੋਏ ਰਿਜ਼ਿਊਮ ਨੂੰ ਕਸਟਮਾਈਜ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ Create ਬਟਨ ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।

ਚਿੱਤਰ 7.27 ਰਿਜ਼ਿਊਮ ਟੈਂਪਲੇਟਸ (Resumes Templates)

2. ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਜ਼ਿਊਮ ਵਿੱਚਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਐਡਿਟ ਕਰੋ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਦਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੋਵ ਕਰੋ। ਰਿਜ਼ਿਊਮ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇਗਾ:

ਚਿੱਤਰ 7.28 ਰਿਜ਼ਿਊਮ (Resume)

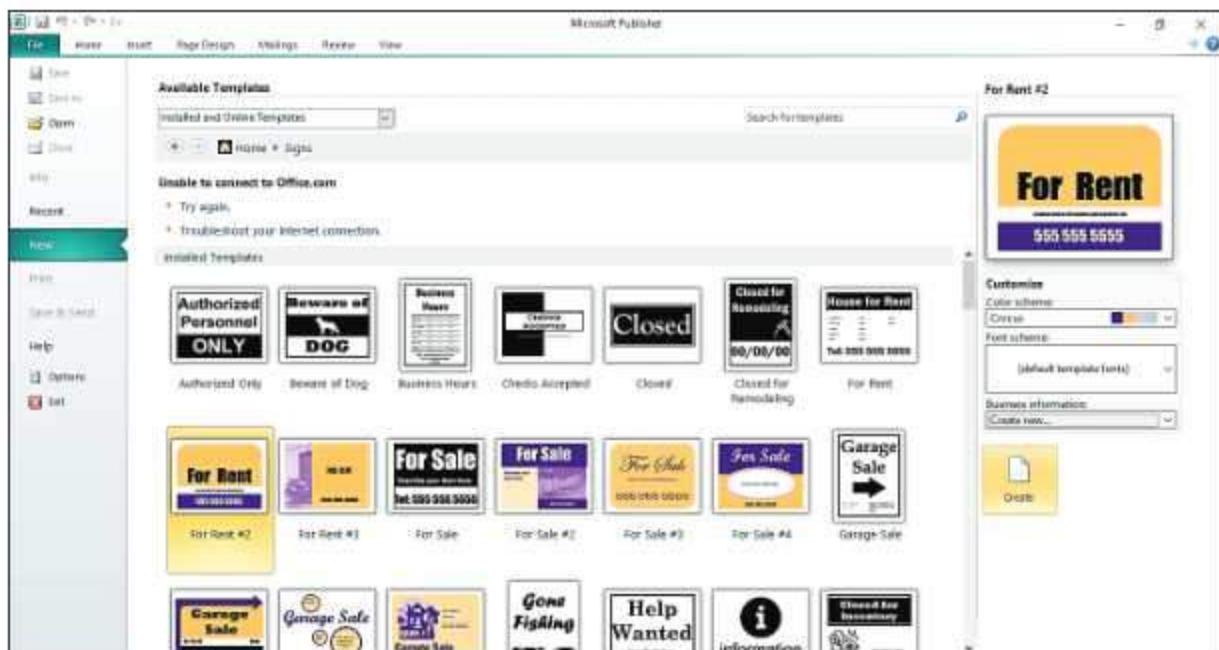
7.10.2. ਕਰਿਕਿਊਲਮ ਵਿਟੇ (Curriculum Vitae-CV) :

ਕਰਿਕਿਊਲਮ ਵਿਟੇ (CV) ਇੱਕ ਰਿਜ਼ਿਊਮ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਤਜ਼ਰਬੇ ਅਤੇ ਹੁਨਰਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾਂਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ CV, ਰਿਜ਼ਿਊਮ ਨਾਲੋਂ ਲੰਬੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਪੇਜਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। CVs ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਪਿਛੋਕੜ (Academic Background) ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਅਨੁਭਵ (Work Experiences), ਡਿਗਰੀਆਂ, ਰਿਸਰਚ, ਪੁਰਸਕਾਰ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ, ਪ੍ਰਸਤੁਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ CV ਰਿਜ਼ਿਊਮ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਨੋਟ: ਅਸੀਂ ਐਮ.ਐਸ. ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਠੀਕ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ CV ਵੀ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਜ਼ਿਊਮ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

7.11 ਚਿੰਨ੍ਹ/ਸੰਕੇਤ (Signs):

ਚਿੰਨ੍ਹ ਉਹ ਤਸਵੀਰਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ਬਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਥਾਨ, ਉਤਪਾਦ (Product) ਜਾਂ ਘਟਨਾ (Event) ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ, ਕੱਪੜੇ, ਲੱਕੜ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਉੱਪਰ ਪੇਂਟ ਕਰਕੇ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਮ.ਐਸ. ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਸਾਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹ/ਸੰਕੇਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਟੈਂਪਲੇਟਸ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਚਿੰਨ੍ਹ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਚਿੱਤਰ 7.29 ਸੰਕੇਤ/ਚਿੰਨ੍ਹ (Signs) ਟੈਂਪਲੇਟ

7.12 ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਸੇਵ ਕਰਨਾ (Saving Publication):

ਸਾਡੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੇਵ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤਰੀਕੇ ਹਨ:

ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੇਵ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਰਟਕੱਟ ਕੀਅ Ctrl + S ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਟੈਪਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ:

1. File ਮੀਨੂੰ ਵਿੱਚ ਆਪਸ਼ਨ ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।
2. ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੇਵ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ Save As ਡਾਇਲਾਗ ਬਾਕਸ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਫੇਲਭਰ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਸਿਲੈਕਟ ਕਰੋ ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਫਾਈਲ ਨੂੰ ਸੇਵ ਕਰਕੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।
3. File Name ਫੀਲਡ ਵਿੱਚ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੇਵ ਕਰਨ ਲਈ ਫਾਈਲ ਦਾ ਨਾਮ ਟਾਈਪ ਕਰੋ।
4. Save ਬਟਨ ਉੱਪਰ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।

7.13 ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਪਿੰਟ ਕਰਨਾ (Printing Publication) :

ਸਾਡੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਿੰਟ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤਰੀਕੇ ਹਨ:

ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਿੰਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਾਰਟਕੱਟ ਕੀਅ Ctrl + P ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਟੈਪਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ:

1. File ਮੀਨੂੰ ਵਿੱਚ Print ਆਪਸ਼ਨ ਤੇ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।
2. ਪਿੰਟ ਵਿੱਡੋ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗੀ, ਜੁਕੁਰਤ ਅਨੁਸਾਰ Number of Copies ਵਿੱਚ ਪਿੰਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸੈਟ ਕਰੋ।
3. ਪਿੰਟਿੰਗ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੋਰ ਸੈਟਿੰਗਜ਼ ਸੈਟ ਕਰੋ।
4. Print ਬਟਨ ਉੱਪਰ ਕਲਿੱਕ ਕਰੋ।

ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਗੱਲਾਂ

1. ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਹੈ ਜੋ ਆਕਰਸ਼ਕ ਇਸਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ (Advertising) ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ (Promotional) ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
2. ਟੈਂਪਲੇਟ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਿਤ ਮਾਡਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
3. ਮਾਈਕ੍ਰੋਸਾਫਟ ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਨੂੰ ਉਪਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਚ ਬਾਰ ਵਿੱਚ “Publisher” ਜਾਂ “Pub” ਟਾਈਪ ਕਰੋ ਅਤੇ ਐਂਟਰ ਕੀਅ ਦਬਾਓ।
4. ਇਸਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ (Advertising) ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ (Products), ਸੇਵਾਵਾਂ (Services) ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ (Ideas) ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।
5. ਬਰੋਸਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ, ਸੰਸਥਾ, ਉਤਪਾਦਾਂ (Products) ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਗਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
6. ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਬਰੋਸਰ ਇਲੈਕਟੋਨਿਕ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਈ-ਬਰੋਸਰ (e-brochures) ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
7. ਨਿਊਜ਼ਲੈਟਰ ਇੱਕ ਪਿੰਟਡ ਰਿਪੋਰਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸੰਸਥਾ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਖਬਰ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
8. ਬਿਜ਼ਨੀਸ ਕਾਰਡ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਕਾਰਡ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ, ਕੰਮ, ਬਿਜ਼ਨੀਸ ਐਡਰੈਂਸ ਆਦਿ ਪਿੰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
9. ਗ੍ਰੀਟਿੰਗ ਕਾਰਡ/ਇਨਵੀਟੇਸ਼ਨ ਕਾਰਡ/ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕਾਰਡ ਉੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੇ ਪਿੰਟਡ ਕਾਰਡ ਜਾਂ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੇਸਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।
10. ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ (ਪੁਰਸਕਾਰ) ਉਹ ਵਸਤੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਪਲਬਧੀ ਜਾਂ ਉੱਤਮਤਾ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਨਾਲ ਟਰਾਫੀ, ਟਾਈਟਲ, ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਮੈਡਲ, ਬੈਜ (Badge), ਪਿੰਨ (Pin) ਜਾਂ ਰਿਬਨ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।
11. ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੈਰਿਟ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਵੱਜੋਂ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਉਸ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਾਧਨ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।
12. ਇੱਕ ਰਿਜ਼ਿਸ਼ੁਮ ਸਾਡੀ ਸਿੱਖਿਆ, ਕੰਮ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ (Work History), ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹੁਨਰਾਂ (Skills) ਦਾ ਸਾਰਾਂਸ਼ (Summary) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰਿਜ਼ਿਸ਼ੁਮ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਆਪਸ਼ਨਲ ਭਾਗ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ: ਰਿਜ਼ਿਸ਼ੁਮ ਦਾ ਉੱਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕੈਰੀਅਰ ਸੰਬੰਧੀ ਸੰਖੇਪ ਵਰਣਣ ਆਦਿ।
13. ਰਿਜ਼ਿਸ਼ੁਮ ਨੌਕਰੀ ਦੀਆਂ ਅਰਜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ (Applicants) ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਮ ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
14. ਕਰਿਕਿਊਲਮ ਵਿਟੇ (CV) ਇੱਕ ਰਿਜ਼ਿਸ਼ੁਮ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਅਤੇ ਹੁਨਰਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾਂਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ CV, ਰਿਜ਼ਿਸ਼ੁਮ ਨਾਲੋਂ ਲੰਬੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਪੇਜਾਂ ਦਾ

ਹੁੰਦਾ ਹੈ। CVs ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਦੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਪਿਛੋਕੜ (Academic Background) ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਅਨੁਭਵ (Work Experiences), ਡਿਗਰੀਆਂ, ਰਿਸਰਚ, ਪੁਰਸਕਾਰ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ, ਪ੍ਰਸਤੁਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

15. ਚਿੰਨ੍ਹ ਉਹ ਤਸਵੀਰਾਂ ਜਾਂ ਸਥਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਥਾਨ, ਉਤਪਾਦ (Product) ਜਾਂ ਘਟਨਾ (Event) ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਣ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ, ਕੱਪੜੇ, ਲੱਕੜ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਉੱਪਰ ਪੇਂਟ ਕਰਕੇ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਭਿਆਸ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: 1 ਬਹੁ-ਪਸੰਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:

- ਆਕਾਰਸ਼ਕ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ:

ਉ. ਵਰਡ-ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ (Word Processor)	ਅ. ਸਪੈਡਸ਼ੀਟ (Spreadsheet)
ਈ. ਪਬਲੀਸ਼ਰ (Publisher)	ਸ. ਪੇਜਨਟੇਸ਼ਨ (Presentation)
- ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਮਾਡਲ ..... ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉ. ਟੈਪਲੇਟ (Template)	ਅ. ਕਲਿੱਪਆਰਟ (ClipArt)
ਈ. ਓਬਜੈਕਟ (Object)	ਸ. ਸਟਾਈਲ (Style)
- ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਬਰੋਸਰ ਇਲੈਕਟੋਨਿਕ ਫਾਰਮੈਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਪਲਬਧ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ..... ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉ. ਈ-ਬਰੋਸਰਜ਼ (e-brochures)	ਅ. ਐਮ-ਬਰੋਸਰਜ਼ (m-brochures)
ਈ. ਟੀ-ਬਰੋਸਰਜ਼ (t-brochures)	ਸ. ਕੇ-ਬਰੋਸਰਜ਼ (k-brochures)
- ..... ਇੱਕ ਪਿੰਟਿੰਡ ਹੈਡਿੰਗ ਵਾਲੀ ਸਟੇਸ਼ਨਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੈਡਿੰਗ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਨਾਮ, ਐਡਰੈਸ ਅਤੇ ਲੋਗੋ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉ. ਲੈਟਰਹੈਡ (letterhead)	ਅ. ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ (Program)
ਈ. ਇਨਵੀਟੇਸ਼ਨ ਕਾਰਡ (Invitation Card)	ਸ. ਕੈਟਾਲਾਗ (Catalogue)
- ਰਿਜ਼ਿਊਮ ਤੋਂ ਲੰਬਾ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਪੇਜਾਂ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

ਉ. ਕਰਿਕਿਊਲਮ ਵਿਟੇ (Curriculum vita-CV)	ਅ. ਬੈਨਰ (Banner)
ਈ. ਇਨਵੀਟੇਸ਼ਨ ਕਾਰਡ (Invitation Card)	ਸ. ਕੈਟਾਲਾਗ (Catalogue)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ: 2 ਖਾਲੀ ਬਾਵਾਂ ਭਰੋ:

- ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ (Advertising) ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ..... , ਸੇਵਾਵਾਂ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖਗੀਦਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

- II. .... ਇੱਕ ਪ੍ਰਿਟਡ ਰਿਪੋਰਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਖਬਰ ਜਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- III. ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਕਾਰਡ ਉਹ ਕਾਰਡ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ..... ਜਾਂ ..... ਬਾਰੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- IV. ਇੱਕ ਰਿਜ਼ਿਸ਼ਨ ਸਾਡੀ ..... , ਕੰਮ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ (Work History), ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਹੁਨਰਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾਂਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- V. .... ਨੌਕਰੀ ਦੀਆਂ ਅਰਜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ (Applicants) ਵੱਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਆਮ ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:3 ਸਹੀ ਜਾਂ ਗਲਤ ਲਿਖੋ:

- I. ਟੈਪਲੇਟ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਟੂਲ ਹੈ ਜੋ ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਬੁਨਿਆਦੀ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- II. ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰੇ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ।
- III. ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਕ ਕਾਰਡ ਉੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਿਟਡ ਕਾਰਡ ਜਾਂ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਟੁਕੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸਤੀਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- IV. ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਮੈਰਿਟ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਵੱਜੋਂ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਉਸ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਾਧਨ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- V. ਬੋਸ਼ਰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ, ਸੰਸਥਾ, ਉਤਪਾਦਾਂ (Products) ਜਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:4 ਛੱਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:

- I. ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਕੀ ਹੈ?
- II. ਰਨ ਕਮਾਂਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਸਟਾਰਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- III. ਟੈਪਲੇਟਸ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ।
- IV. ਵਿਗਿਆਪਨ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਵਰਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ?
- V. ਬੈਨਰ ਕੀ ਹੈ?

ਪ੍ਰਸ਼ਨ:5 ਵੱਡੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ:

- I. ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਵਿੱਡੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- II. ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਿਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਸਟੈਂਪ ਲਿਖੋ।
- III. ਵਿਗਿਆਪਨ (Advertisements) ਕੀ ਹਨ? ਵਿਗਿਆਪਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਿਟ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

ਲੈਬ ਐਟੀਵਿਟੀ

ਐਕਟੀਵਿਟੀ 7.1: ਐਮ.ਐਸ. ਪਬਲੀਸ਼ਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ “No Smoking” ਚਿੰਨ੍ਹ/ਸੰਕੇਤ ਤਿਆਰ ਕਰੋ।

ਐਕਟੀਵਿਟੀ 7.2: ਹੇਠਾਂ ਦਿਖਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਜ਼ਨਸ ਕਾਰਡ ਤਿਆਰ ਕਰੋ:

Phone: 9876543210
Fax: 9876543210
E-mail: someone@example.com

Cost To Cost Solutions
ABC Road,
Near Old Grain Market
S.A.S. Nagar Mohali

V.K. Aggarwal

Contact For any Type of Computer Work at lowest Cost

CTC Enterprise

**Cost To Cost
Solutions**

ਐਕਟੀਵਿਟੀ 7.3: ਹੇਠਾਂ ਦਿਖਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ ਲਈ ਲੈਟਰਹੈਡ ਤਿਆਰ ਕਰੋ:

